

สรุปการบรรยายการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง “เทคนิคการจัดการเรียนการสอน : อาจารย์มือใหม่สู่อาจารย์มืออาชีพ”

วิทยากรได้ถ่ายทอดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังต่อไปนี้

ผู้ดำเนินการเสวนาได้ให้ประเด็นคำถามกับวิทยากร เพื่อเริ่มต้นการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากประสบการณ์ในการเริ่มต้นเข้ามาเป็นอาจารย์

1. ความยากในการปรับตัวและพัฒนาตัวเองสำหรับการเป็นอาจารย์ใหม่คืออะไร..?

เมื่อเข้ามาเป็นอาจารย์ในช่วงแรก ความรู้สึกหรือสิ่งที่ต้องปรับตัว ทั้งในเรื่องของความรู้สึก บุคลิก วิธีการเรียนการสอน จากเดิมที่ไม่เคยเป็นอาจารย์มาก่อนหรือประกอบอาชีพอื่น แล้วมาเป็นอาจารย์ นั่นคือ

- การหาเทคนิคการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่เข้ากับวัยของผู้เรียน
- ความตื่นตัวของอาจารย์ใหม่กับการพูดหน้าชั้นเรียน ดังนั้น เมื่อทำการสอน อาจารย์ใหม่ควรจะต้องค้นหาความรู้ ศึกษาความรู้ในเนื้อหาที่สอนตลอดเวลา
- การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน

2. จากการสอนครั้งแรกจนถึงปัจจุบัน พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปอย่างไร..?

การคุยกันในห้องเรียนถือเป็นเรื่องปกติและในปัจจุบันมีเทคโนโลยี สื่อต่างๆ เช่น การแชท เข้ามา ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป เช่น เดิมเมื่ออาจารย์มีการแสดงเนื้อหาบนสื่อการสอน PowerPoint ผู้เรียนก็ทำการจดบันทึกตามอาจารย์สอน แต่ในปัจจุบันผู้เรียนได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียนอย่างเห็นได้ชัด คือการถ่ายรูปหน้าจอที่อาจารย์กำลังแสดงเนื้อหาที่สอนอยู่ รวมไปถึงกดโทรศัพท์ต่อไป ซึ่งผู้สอนไม่รู้เลยว่าสิ่งที่ผู้เรียนให้ความสนใจในโทรศัพท์นั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือไม่

รองศาสตราจารย์ ดร.บงอร ฉางทรัพย์

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบ Active Learning โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการคิด และการวิเคราะห์ โดยรายวิชาที่วิทยากรรับผิดชอบนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นวิชาบรรยาย ซึ่งวิทยากรได้ออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับรายวิชาที่ได้รับมอบ โดยมียุทธศาสตร์ของกิจกรรมดังต่อไปนี้

เทคนิคในการจัดเรียนการสอน รวมถึงการเป็นอาจารย์มือใหม่ ความรู้สึกของผู้สอนถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างมาก ดังนั้นในการที่จะเริ่มเปิดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการสอนแบบบรรยาย หรือการสอนแบบปฏิบัติการ ผู้สอนต้องมีการปรับอารมณ์ในการสอน คือปล่อยอารมณ์ ปล่อยวางเรื่องราวต่าง ๆ ที่คิดหรือไม่เกี่ยวข้องที่จะใช้ในการเรียนการสอน มีสติและทำสมาธิเพื่อให้พร้อมถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ หรือใช้ความรู้สึกของความเป็นพ่อแม่และแม่ที่ให้ความรัก ความเอ็นดู ความหวังดีกับนักศึกษา

การสอนไปเรื่อย ๆ นักศึกษาจะไม่ค่อยให้ความสนใจ อาจารย์จะต้องมีเทคนิคการสอน โดยการยกตัวอย่าง เล่าเรื่อง เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพของผู้เรียน เพื่อจะทำให้ให้นักศึกษาให้ความสนใจ เพราะว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเขาโดยตรง การใช้เทคนิคการให้คะแนนหรือหักคะแนน เช่น การเคร่งครัดในเรื่องการมาสายของนักศึกษาควรระบุให้ทราบถึงว่านักศึกษาไม่ควรมาสายเกิน 15 นาที หากมาสายเกินกว่านั้นก็เป็นที่ของนักศึกษาที่จะต้องตามเนื้อหาของบทเรียนให้ทันด้วยตนเอง ส่วนอาจารย์ผู้สอนก็มีหน้าที่ดำเนินการสอนต่อไปหรือตกลงกันเรื่องการมาสายหักคะแนน นักศึกษาจะสนใจเรื่องการเข้าห้องเรียนมากขึ้น เพราะคะแนนจะมีผลต่อตัวนักศึกษาโดยตรงอีกทั้งมีการสอดแทรกคุณธรรมต่าง ๆ ในระหว่างการสอนหรือเล่าเรื่องไปด้วย

บทบาทของอาจารย์ คือการจัดการเรียนการสอน การทำวิจัย การเขียนตำราหรืออาจต้องมีการพานักศึกษาไปทำกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงการขอตำแหน่งและความก้าวหน้าทางวิชาการ

การขอตำแหน่งและความก้าวหน้าทางวิชาการ

จุดเริ่มต้น คือ การเขียนเอกสารคำสอน เพราะการสอนนักศึกษา จะต้องมียกเอกสารประกอบ และนำมารวมกัน ให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งฉบับ แก้ไขให้เป็นภาษาเขียน จนเกิดเป็นตำราออกมา เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำมาเป็นส่วนประกอบในการขอตำแหน่งทางวิชาการ

การทำวิจัย

อาจารย์หลายๆท่าน มองว่างานวิจัยเป็นเรื่องยาก ในการเขียนงานวิจัยขึ้นมาสักชิ้น เพียงแค่เอางานที่ทำอยู่มาเขียนขึ้นเป็นวิจัยได้ ซึ่งการเขียนต้องมีการอ้างอิงวิจัยของผู้อื่นให้ครบถ้วนเสมอ

ปัญหาที่พบเจอกว่าจะมาเป็นงานวิจัย

- ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร (งุนงง)
- ไม่มีทุน
- ออกไปข้างนอกอย่างไร
- เขียนไม่ค่อยเป็น
- ไม่มีอุปกรณ์ เครื่องมือ
- เป็นงานส่วนตัวหรือไม่
- งานสอนก็ต้องเตรียม
- ครอบครัวก็ต้องดู

ดังนั้น งานวิจัยไม่จำเป็นต้องยาก ซ้ำซ้อน งานวิจัยมีอยู่ทุกที่ ขึ้นอยู่กับการนำมาเขียน

กองทุนมหาวิทยาลัยฯ

การออกไปบริการวิชาการ สามารถดำเนินเป็นงานวิจัยได้ เพียงจัดทำกิจกรรมให้ถูกต้องตามหลัก Methodology ซึ่งการทำวิจัยหลาย ๆ เรื่อง ทำให้สามารถนำมาปรับใช้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนได้อีกด้วย ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนนั้น อาจารย์ไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก อันเนื่องมาจากไม่สามารถใช้ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ แต่เป็นเรื่องที่ควรทำ เพราะเมื่อผู้สอนเป็นผู้จัดการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียนจะทำให้ผู้สอนสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไปได้

เช่น การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากายวิภาคศาสตร์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างนักศึกษาที่เรียนโดยวิธีการประยุกต์ใช้เทคนิคเอไอซีและวิธีเรียนแบบปกติ

รูปแบบกระบวนการพัฒนาชุมชนด้วยเทคนิค A-I-C (Appreciation Influence Control)

AIC เป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากแนวคิดของสถาบันเอกชนชื่อ Organization for Development: an International Institute (ODII) ตั้งขึ้นโดย Ms. Turid Sato และ Dr. William E. Smith กระบวนการนี้ได้นำมาทดลองและเผยแพร่ในประเทศไทยโดยสถาบัน ODII ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (PDA)

กระบวนการเทคนิค AIC เป็นกระบวนการที่มีศักยภาพในการสร้างพลังและกระตุ้นการยอมรับของชาวบ้านให้ร่วมพัฒนาชุมชนและยังมีศักยภาพที่จะขยายผลได้ เทคนิค AIC ที่นำมาประยุกต์สำหรับการประชุมระดมความคิดในการพัฒนาหมู่บ้าน คือ เทคนิคการระดมความคิดที่ให้ความสำคัญต่อความคิดและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาคเป็นกระบวนการที่นำเอาคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

กระบวนการเทคนิค AIC เป็นเทคนิคที่ง่ายและสามารถนำมาประยุกต์ให้เหมาะสำหรับการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านและการกำหนดแผนปฏิบัติ และยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการระดมความคิดเห็นและขั้นตอนที่จะรวมความคิดและความต้องการไว้ในแผนได้ เพราะในส่วนรายละเอียดของเทคนิค AIC มีเทคนิควิธีการประชุมระดมความคิดที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมระดมความคิดได้มีส่วนร่วมอย่างเป็นประชาธิปไตย มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งทำให้เข้าใจถึงสภาพปัญหา ข้อจำกัด ความต้องการ และศักยภาพของผู้ที่ระดมความคิดทุกคน

กระบวนการ AIC ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก ๆ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Appreciation หรือ A) เป็นขั้นตอนการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นตอนนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนแสดงข้อคิดเห็น รับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตย โดยใช้การวาดรูปเป็นสื่อในการแสดงข้อคิดเห็น แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ
 - 1.1) การวิเคราะห์สถานการณ์ของหมู่บ้านในปัจจุบัน (A1)
 - 1.2) การกำหนดอนาคตของหมู่บ้านว่าต้องการให้เกิดการพัฒนาในทิศทางใด (A2)

2. ขั้นตอนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence หรือ I) คือ ขั้นตอนการหาวิธีการที่จะทำให้เกิดการ พัฒนาหมู่บ้านตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในช่วง (A2) และเป็นช่วงการหามาตรการหรือวิธีการในการพัฒนา และการค้นหาเหตุผลเพื่อจัดลำดับความสำคัญตามความเห็นของกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

2.1) การคิดโครงการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ (I1)

2.2) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ (I2) โดยแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ กิจกรรมหรือโครงการที่ชาวบ้านทำเอง กิจกรรมหรือโครงการที่ชาวบ้านทำเองบางส่วนและขอความช่วยเหลือจากแหล่งทุน ภายนอก และกิจกรรมหรือโครงการที่สามารถขอทุนอุดหนุนจากภาครัฐโดยผ่านตำบล

3. ขั้นตอนการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control หรือ C) คือ การนำเอาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มาสู่ การปฏิบัติและจัดกลุ่ม ผู้ดำเนินงานซึ่งจะรับผิดชอบต่อโครงการหรือกิจกรรมขั้นตอนนี้ โดยแบ่ง ออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่

3.1) การแบ่งกลุ่มรับผิดชอบ (C1)

3.2) การตกลงในรายละเอียดในการดำเนินงาน (C2)

สรุปเทคนิค AIC เป็นเทคนิคที่ระดมความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อช่วยกันวางแผนเพื่อการ พัฒนาชุมชน เป็นเทคนิคที่มีศักยภาพในการสร้างพลัง และกระตุ้นการยอมรับของชาวบ้านให้มีส่วนร่วมในการ คิด การวางแผนเพื่อการพัฒนาชุมชนของตนเอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ ทองก้อน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบ Active Learning โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ อีกทั้งยังมีการสอดแทรกกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้และแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ โดยการเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่ง วิทยากรได้ออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับรายวิชาที่วิทยากรได้รับผิดชอบ โดยมี รายละเอียดของกิจกรรมดังต่อไปนี้

ในการเปิดการเรียนการสอนวันแรก อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่จะแนะนำรายวิชา แต่วิทยากร ผศ.ดร. วุฒิพงษ์ ทองก้อน เริ่มต้นเปิดการเรียนการสอนวันแรก ด้วยการใช้ประเด็นคำถาม เช่น ผู้เรียนมีคำถามอะไรที่ อยากรู้เกี่ยวกับอาจารย์ อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ถาม 10 คำถาม เมื่อมีการถามการตอบระหว่างผู้เรียน กับผู้สอน ก็จะเกิดความเป็นกันเองมากขึ้น ถือว่าเป็นการละลายพฤติกรรมทั้งผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งผู้สอนจะ สามารถตกผลึกพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในห้องเรียนนั้น ๆ รวมทั้งมีการใช้ดนตรี เปิดเพลงที่มีความ เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนจัดบรรยากาศการเรียนการสอน พร้อมให้ข้อคิด ปลุกฝังจากสิ่งที่ผู้ฟังได้ยิน ได้ฟังอย่าง ตั้งใจ ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดตั้งแต่ครั้งแรกที่เริ่มการเรียนการสอน

จากนั้นให้ผู้เรียนกรอกประวัติ เช่น ชื่อ-สกุล วัน/เดือน/ปี เกิด ที่อยู่/ภูมิลำเนา เป็นต้น ซึ่งจากการ กรอกประวัตินั้น ผู้สอนสามารถนำข้อมูลต่างๆ มาใช้วิเคราะห์ จัดกลุ่มผู้เรียนได้ตามลักษณะเบื้องต้นจากข้อมูล ที่ได้รับ และใช้กลุ่มผู้เรียนที่จัดขึ้นจัดกระบวนการกลุ่มตลอดการเรียนในวิชานั้นๆ โดยใช้กลุ่มผู้เรียนดังกล่าว เก็บคะแนนระหว่างเรียน หมายความว่าผู้เรียนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน มีการฝึกผู้นำผู้ตามในการทำ กิจกรรมกลุ่มหรือมีการบรรยายประกอบการสาธิต การอภิปรายกลุ่มย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง การศึกษาผ่าน E-Learning มีการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน รวมไปถึงปลุกฝังการแก้ปัญหาและปลุกฝัง คุณธรรม จริยธรรม โดยคุณธรรม จริยธรรมส่วนใหญ่ มักจะใช้บทเพลง กรณีศึกษา เป็นต้น

การใช้เทคนิคการถาม-ตอบ สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน เช่น ผู้เรียนอ่อน คำถามที่ใช้ควรเป็น ลักษณะคำตอบใช่-ไม่ใช่ เมื่อผู้เรียนตอบถูก ผู้สอนใช้จิตวิทยาการเสริมแรง สร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ใน ส่วนของผู้เรียนเก่ง ลักษณะคำถามก็จะยากขึ้นหรือใช้วิธีการอภิปรายกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ การใช้ Thing pare Share การใช้ Mind Map ใช้การระดมสมอง หรือใช้กรณีศึกษาจากเหตุการณ์ที่เป็นกระแสสังคมอยู่ใน ขณะนั้น เชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาที่เรียน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งมีแบบทดสอบทั้งก่อนเรียนและ หลังเรียน สื่อการสอน PowerPoint และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานโดยใช้เทคนิคอะไรก็ได้ โดยมีประเด็นเนื้อหาที่ได้มอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาจากแหล่งหรือสื่อการเรียนรู้ต่างๆ

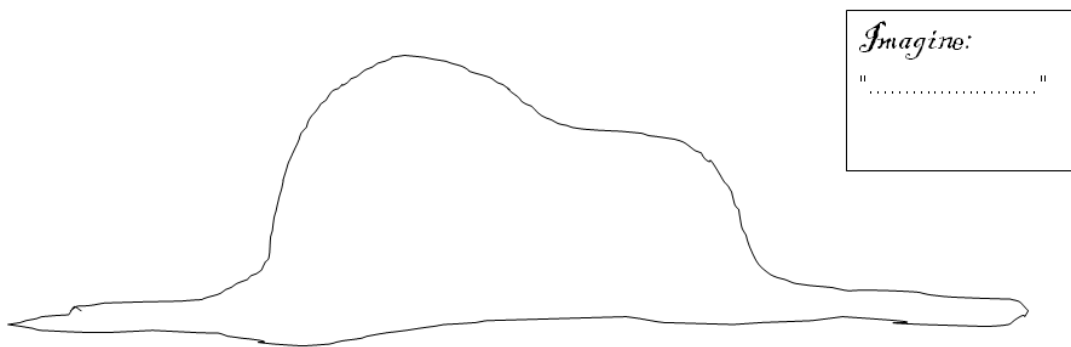
อาจารย์กฤตวรรณ สาทรัมย์

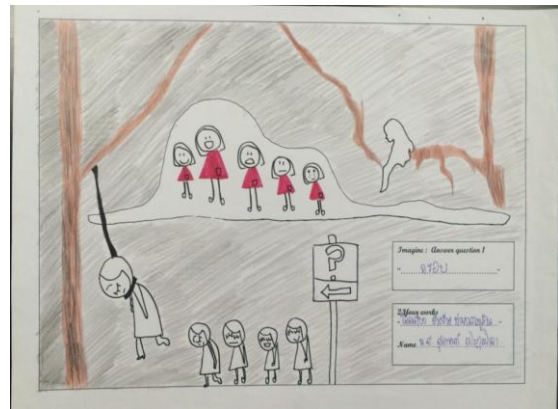
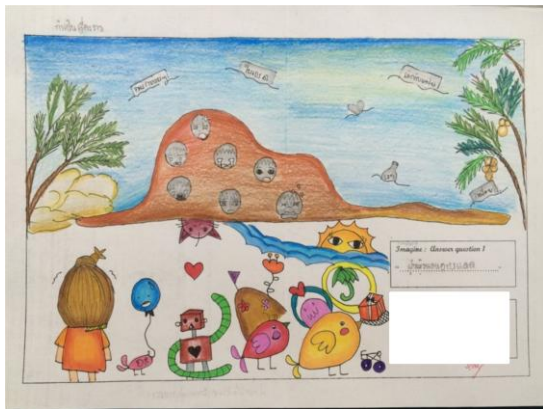
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบ Active Learning โดยการจัดการเรียนการสอนของวิทยากรนั้น จะเน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ โดยมีกิจกรรมต่างๆที่ให้นักศึกษาได้ทำนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้เทคนิค วิธีการที่สำคัญในการสังเคราะห์เด็กเยาวชนและครอบครัว อีกทั้งยังมีกรณีศึกษาให้นักศึกษาได้เรียนรู้และแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งวิทยากรได้ออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับรายวิชาที่วิทยากรได้รับผิดชอบ โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมดังต่อไปนี้

ในการสอนนั้น สิ่งสำคัญนอกจากการสอนในเนื้อหาแล้ว คือ การจะทำอย่างไรให้ผู้เรียนหรือนักศึกษาคุณธรรม จริยธรรมและเด็กสมัยใหม่คุณธรรม จริยธรรมจะหายไป ในขณะที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติปณิธานอันแน่วแน่ว่า เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม โดยเทคนิคการเรียนการสอนในปัจจุบัน ผู้สอนเหมือนกล่องว่างๆ ไม่รู้ว่าจะเริ่มสอนอะไรให้ผู้เรียนได้รู้ก่อน ซึ่งในการเรียนการสอนนั้นผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้อง มีทักษะในการปฏิบัติ และผู้เรียนจะมีการเริ่มฝึกกระบวนการคิดจนไปถึงขั้นปฏิบัติได้อย่างไร โดยใช้วรรณกรรมเรื่อง "เจ้าชายน้อย" เป็นเครื่องมือในการสอนเข้ามาช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งยังสามารถทำเป็นการวิจัยในชั้นเรียนได้อีกด้วย

เรื่องย่อเจ้าชายน้อย จะเดินทางไปดูดวงดาวต่างๆและจะพบกับคนที่มีความแตกต่างกันออกไป เช่น พบพระราชินีที่ชอบออกคำสั่ง พบกับคนกินเหล้า พบนักเศรษฐศาสตร์ที่เอาแต่คิดคำนวณ พบคนจุดโคมไฟที่เอาแต่จุดโคมไฟ เจ้าชายน้อยก็ทำการเรียนรู้คนในแต่ละดวงดาวไปเรื่อยๆ ซึ่งที่เลือกวรรณกรรมเจ้าชายน้อยเพราะคิดว่าเจ้าชายน้อยมีความเหมือนกับนักสังเคราะห์ ที่เมื่อเจอกรณีศึกษาต้องเรียนรู้แต่ละบุคคลที่แตกต่างกับไปเรื่อยๆ ถ้าผู้เรียนหรือนักศึกษาสามารถเรียนรู้คนที่แตกต่างกันได้ ในรายวิชานี้จะถือว่าประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการเรียนรู้ถึงความแตกต่าง โดยเริ่มต้นจากประสบการณ์ในวัยเด็กที่มักเริ่มจากการฟังนิทาน ซึ่งจะทำอย่างไรให้ผู้เรียนหรือนักศึกษาเข้าใจในธรรมชาติของเด็กให้ได้ และเวลาคุยกับเคสตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นเด็ก หรือวัยรุ่นต้องเข้าใจว่าเขาคิดอะไรอยู่ให้ได้ ผ่านกิจกรรมการสอนที่ออกแบบขึ้นดังนี้

กิจกรรม Imagine มีวัตถุประสงค์ เพื่อยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น (ปัจเจกบุคคล) โดยกิจกรรมนี้จะให้นักศึกษาวาดภาพตามจินตนาการแบบไร้ขอบเขตตามภาพที่กำหนดให้ด้านล่าง

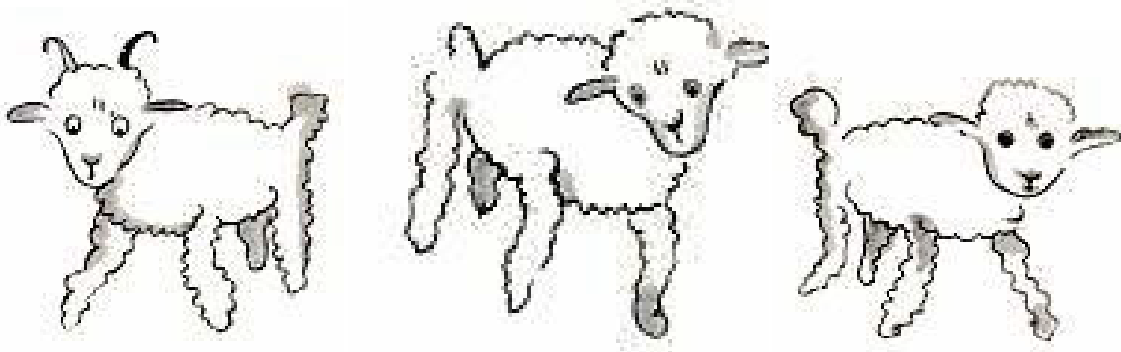

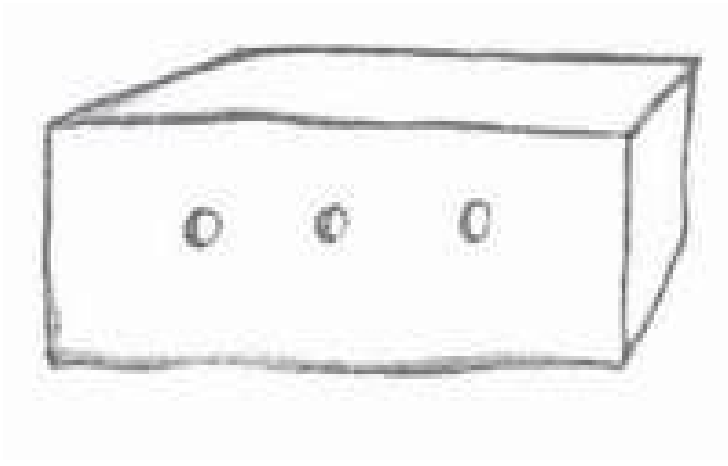
ภาพที่นักเรียนวาดออกมาจะมีการนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยที่นักเรียนบางคนแสดงสัญญาณอันตราย เช่น ผู้หญิงแขวนคอตัวเองหรือภาพแสดงถึงความเสียหายของกะโหลกศีรษะ ซึ่งผู้สอนและเพื่อนๆ ก็จะเป็นผู้รับฟังถือเป็นบทบาทสำคัญที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวตนของนักเรียนคนนั้นๆ

เมื่อนักเรียนวาดภาพที่มีอาการอันตราย ผู้สอนจะพูดคุยกับแต่ละคนโดยเฉพาะเกี่ยวกับความรู้สึกของพวกเขา นอกจากนี้ผู้สอนต้องทำการให้คำปรึกษากับครอบครัวของนักเรียน ในบางครั้งอาจจะต้องมีการพาไปที่โรงพยาบาล เพื่อรักษาความเครียด ความวิตกกังวลหรือภาวะซึมเศร้าของตัวนักเรียน ซึ่งในประเทศไทยบางคนยังคงมีความเชื่อผิดๆ เกี่ยวกับการพบจิตแพทย์เป็นสัญญาณของความบ้า ดังนั้น จะทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสที่จะได้รับการรักษาที่เหมาะสม

กิจกรรมต่อไปมีการสนับสนุนกิจกรรมแรก คือ **กิจกรรม BOX** โดยนักบินเครื่องบินเสียอยู่กลางทะเลทราย จนได้พบกับเจ้าชายน้อย เจ้าชายน้อยจึงขอร้องให้นักบิน "กรุณาวาดแกะให้ผมสักตัวเถิด" แต่แล้วก็นึกขึ้นมาได้ว่าผมเคยเรียนแต่วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาศาสตร์ นักบินจึงพูดกับเจ้าชายน้อยว่า ผมวาดรูปไม่เป็น แต่เจ้าชายน้อยตอบมาว่า "ไม่เป็นไร วาดแกะให้ผมสักตัวเถิด"

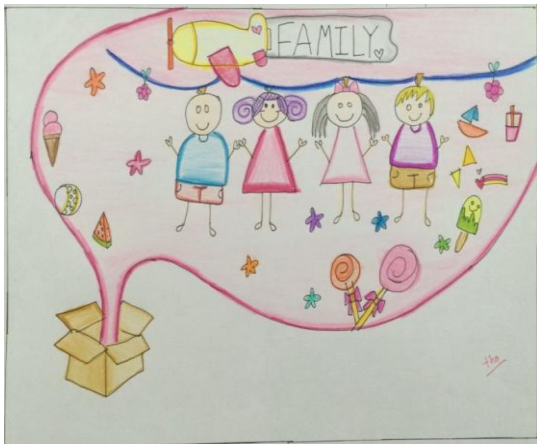
เจ้าชายน้อยไม่พอใจในภาพแกะ นักบินจึงได้วาดกล่องขึ้นมาให้แล้วบอกว่า นี่คือกรงนะ แกะที่เธออยากได้อยู่ข้างใน ทำให้เจ้าชายน้อยรู้สึกพอใจ

"ในกล่องของคุณมีอะไรบ้าง ?"
 "เมื่อคุณเปิดกล่องของคุณ ?"
 "สิ่งที่คุณเห็นในนั้น ?"
 เช่น....."

ให้ผู้เรียนวาดภาพในกล่องที่แสดงถึงความคิด ความรู้สึกและความต้องการของพวกเขา จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของพวกเขา กิจกรรมของกล่องมีเป้าหมาย เพื่อสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด และความต้องการของผู้อื่น

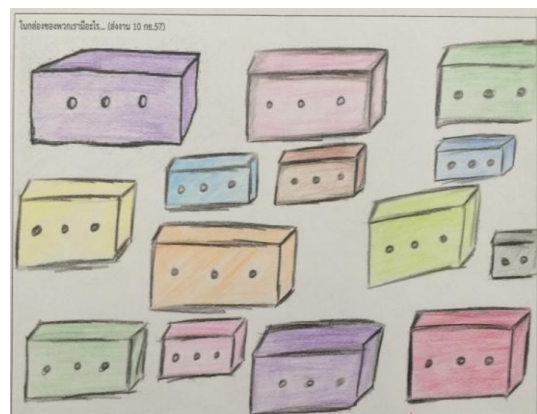
กล่องที่แสดงถึงความสุข

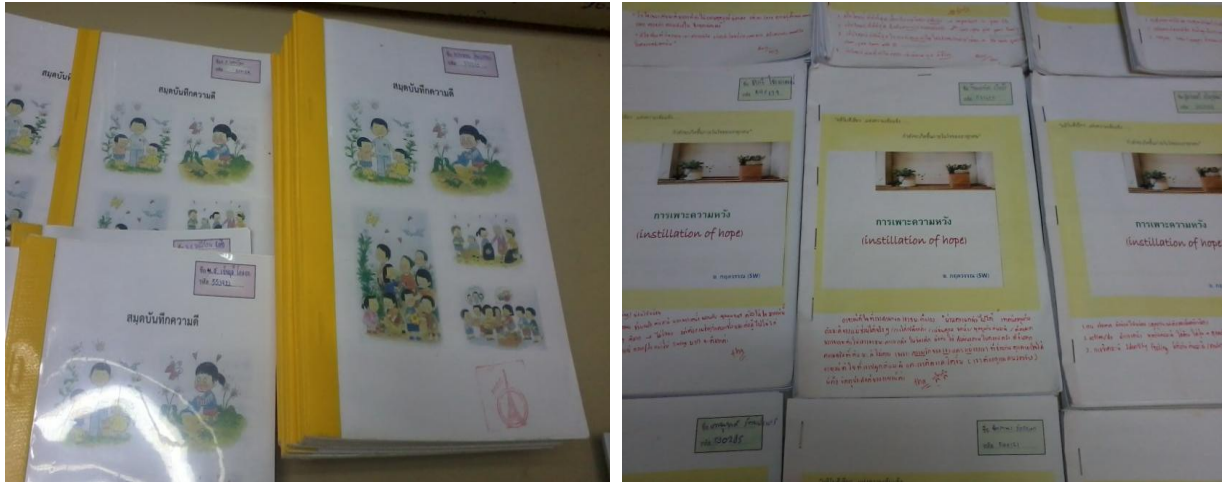
กล่องที่แสดงถึงความฝัน

กล่องที่แสดงถึงความว่างเปล่า

กิจกรรมเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความดี มาจากหน้าที่ของเจ้าชายน้อยที่ต้องกำจัดวัชพืช เพื่อปกป้องดาวของเขาจากการถูกทำลาย โดยให้นักศึกษาได้รับการส่งเสริมให้ทำความดีและเขียนในสมุดบันทึกทุกวันในช่วง 2 เดือน

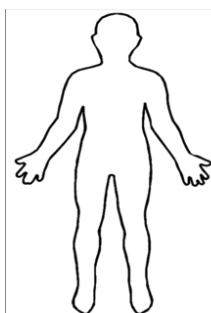

กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะทำหน้าที่ของตนด้วยความรับผิดชอบและยังทำให้เข้าใจความรู้สึกของพวกเขาและเพื่อรู้จักทำสิ่งที่ดีให้กับคนอื่น

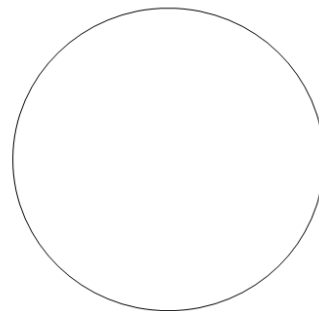
กิจกรรม Drawing Exercises to Identify Feelings โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบทักษะพื้นฐานของนักศึกษา

Drawing Exercises to Identify Feelings

- The drawing exercises described here help children identify their own feelings and understand more fully how emotions lead to behaviors.

- happy
- sad
- angry
- worried
- love
- afraid

HAPPY

ผลงานนักศึกษาจากกิจกรรมไม้เล่าเรื่อง หากนักศึกษาไม่สามารถวาดภาพได้ให้ใช้สีเพื่อแสดงความรู้สึก สีที่แตกต่างกันเพื่อแยกความแตกต่างของความสุขและปัญหาของพวกเขาและวาดภาพจากประสบการณ์ลึก ๆ ของตัวเองในแต่ละชีวิต

กิจกรรมภูเขาน้ำแข็ง

กิจกรรมภูเขาน้ำแข็งตั้งใจที่จะสอนนักเรียนให้เรียนรู้ที่จะเข้าใจตัวเองความหมายของความรักและมิตรภาพ

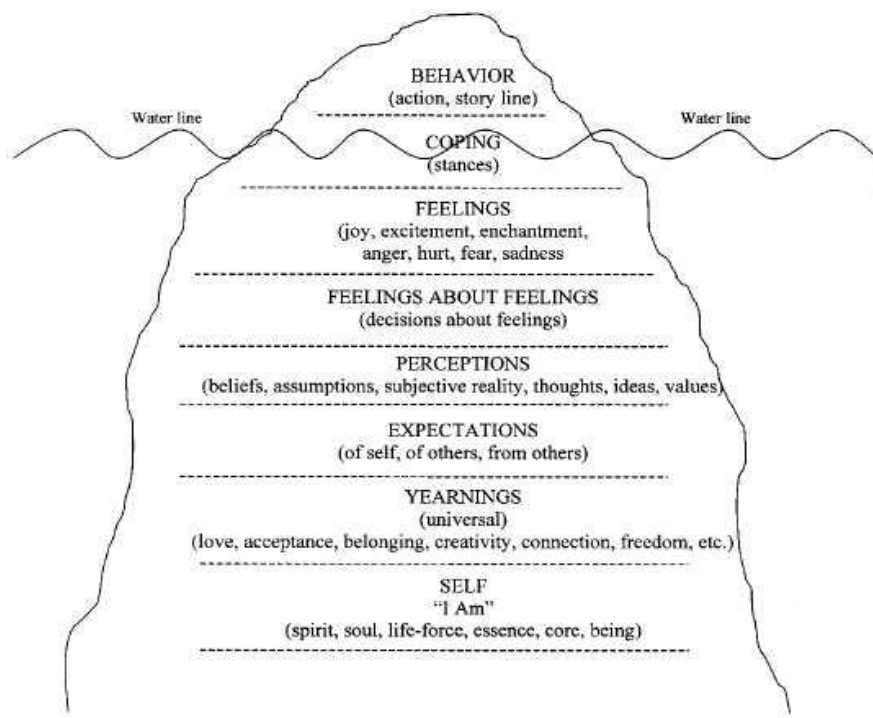
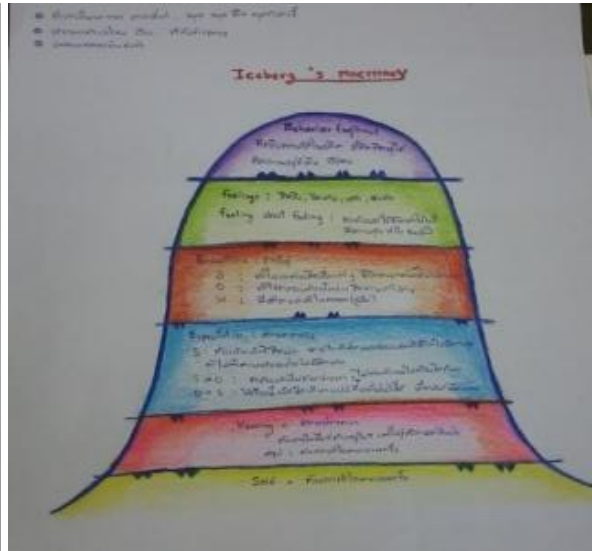
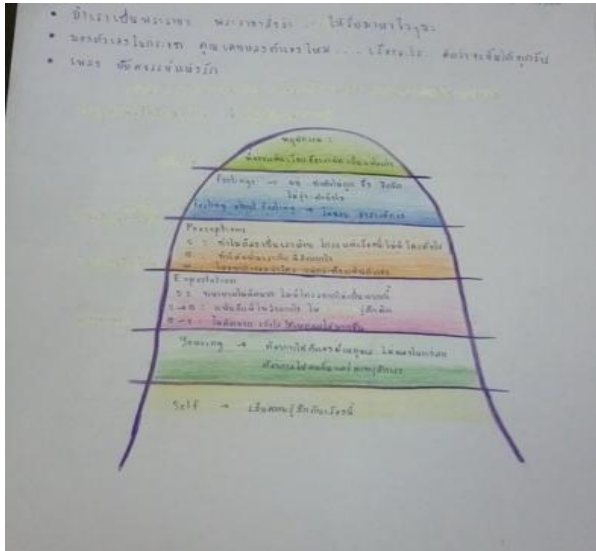

FIGURE 1

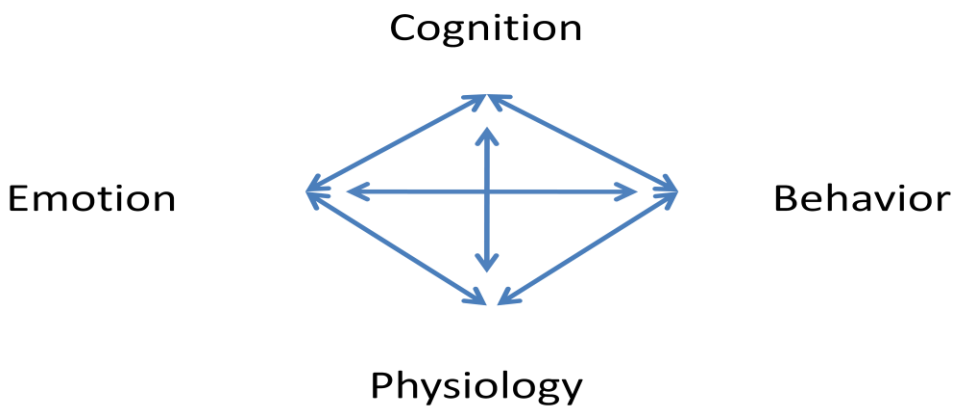
The Personal Iceberg Metaphor

การใช้ Satir model's สอนนักเรียนให้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม ความรู้สึก การรับรู้ ความคาดหวัง ความปรารถนาและความปรารถนาของผู้เรียน ทำให้เข้าใจตัวเองและคนอื่น ๆ

Cognitive Behavior Therapy – CBT

ให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะวิเคราะห์โลกทั้งภายในและภายนอกของตนเองและของผู้อื่นเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงไปของความคิด อารมณ์และพฤติกรรม

การบำบัดด้วยความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Behavioral Therapy: CBT) เป็นการบำบัดแบบพูดได้ซึ่งสามารถช่วยในการจัดการกับปัญหาได้โดยเปลี่ยนวิธีคิดและความประพฤติ โดยทั่วไปจะใช้เพื่อรักษาความวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้า อาจเป็นประโยชน์สำหรับปัญหาสุขภาพและจิตใจอื่น ๆ

กิจกรรมใช้การเล่นและดนตรีบำบัด เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขผ่อนคลายและสนุกสนาน

ประสบการณ์การเรียนรู้การสอนในประเทศญี่ปุ่น ประสบการณ์จิตอาสาในญี่ปุ่น โดยทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับรูปแบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งการเรียนการสอนที่ประเทศญี่ปุ่นเน้น 3 ประเด็น

1. ฝึกกระบวนการคิด
2. ข้อเท็จจริง
3. เหตุ & ผล

ทำให้เห็นว่าแนวทางการเรียนการสอนของญี่ปุ่นขึ้นอยู่กับบริบทของวัฒนธรรมของสังคม รวมไปถึงขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ด้วย

สรุปประเด็นคำถาม
โครงการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอน : อาจารย์มือใหม่สู่อาจารย์มืออาชีพ
วันอังคารที่ 18 ธันวาคม 2561

หลังจากที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอน การปรับบุคลิกภาพก่อนการสอน มุมมองในการก้าวสู่การเป็นอาจารย์มืออาชีพ **สิ่งที่ยากที่สุดในการจะเป็นครู/อาจารย์ในปัจจุบัน..?**

- **การทำให้ตัวเองมีคุณสมบัติ การขอตำแหน่งทางวิชาการ** ควรพัฒนาตัวเองให้มีคุณสมบัติ ในปัจจุบันมีการกำหนดว่าอาจารย์ควรจะมีผลงานทางวิชาการ หรือทำงานวิจัยต่างๆ เพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลถึงการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษานั้นๆ โดยอาจารย์ใหม่อาจมองว่าเป็นเรื่องที่ยาก เพราะการมีภาระงานสอนที่ต้องเตรียมทั้งเอกสารประกอบการสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน อีกทั้งไหนจะภาระครอบครัว นอกจากนั้นการประกันคุณภาพเองก็ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดต่าง ๆ ที่ต้องมีการบูรณาการ ทั้งวัฒนธรรม วิชาการ การเรียนการสอน รวมถึงการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน รวมถึงอาจารย์ปัจจุบันต้องทำวิจัย ซึ่งการทำงานวิจัยนั้นเพื่อเป็นผลงานวิชาการ อีกทั้งเป็นคุณค่าแก่ตัวเอง เพราะงานวิจัยชิ้นหนึ่งๆ อาจสร้างประโยชน์ให้วงการวิชาการหรือสังคมได้มากมาย

ในส่วนของอาจารย์ประจำหลักสูตร ภาระงานก็มากขึ้นด้วย เพราะจะต้องดูแลผู้เรียน จัดการบูรณาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนไปทำกิจกรรมต่าง ๆ งานวิชาการ ดังนั้น เพื่อให้อาจารย์ต้องรู้สึกทำงานหนักเกินไป อาจารย์ต้องทำทุกอย่างให้คุ้มค่า วิธีที่ดีที่สุด นั่นคือ การบูรณาการเรียนการสอน การบริการวิชาการกับงานวิจัย ไม่ว่าจะทำกิจกรรมใดก็จัดให้มีการบูรณาการทั้งหมด เช่น การออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ที่มีการออกไปปฏิบัติทุกเดือน ซึ่งการได้ข้อมูลนั้น สามารถเก็บรวบรวมและนำไปเขียนเป็นงานวิจัยได้ หรือสามารถเขียนเป็นโครงการบูรณาวิชาการ โดยใส่รายวิชาที่สามารถบูรณาการได้

- **การออกแบบการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในแต่ละชั่วโมงที่อาจารย์เข้าไปสอน**

การเรียนรู้อาจเกิดจากการลองผิดลองถูก เช่น สิ่งที่ทำวันนี้แล้วไม่สำเร็จ มีการจดบันทึกไว้ว่าสิ่งที่ไม่สำเร็จคืออะไร ด้วยเหตุอะไร และแก้ไขโดยการคิด วิธีการ หรือกิจกรรมการเรียนการสอนใหม่ๆ มาใช้ เริ่มแรกการเรียนการสอนของเป็นอาจารย์ใหม่มักเกิดจากการคัดลอกวิธีการสอนที่ดีที่เคยพบมา แล้วนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดีสำหรับตนเองได้ เนื่องจากไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุด ไม่มีกิจกรรมการเรียนการสอนใดที่ใช้ได้ตลอดไป เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไปก็ทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปด้วย ดังนั้น อาจารย์ต้องมีการปรับวิธีการสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เข้ากับผู้เรียน

- **ค่านิยมของการเรียนในมหาวิทยาลัยรัฐบาลกับมหาวิทยาลัยเอกชน**

ความคิดของนักศึกษากับการเรียนในมหาวิทยาลัยรัฐบาลกับมหาวิทยาลัยเอกชน ที่ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลเก่งกว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ส่งผลให้ตัวนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนมองว่าตัวเองด้อยคุณค่า จึงเป็นความท้าทายหนึ่งของอาจารย์มือใหม่ที่จะมาเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตัวนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพและผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อรับใช้สังคม

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง “เทคนิคการจัดการเรียนการสอน : อาจารย์มือใหม่สู่อาจารย์มืออาชีพ”

วันอังคารที่ 18 ธันวาคม 2561

ณ ห้องบรรยาย 3 อาคารอำนวยการ ชั้น 3

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลำดับ	รายชื่อผู้เข้าร่วม
คณะกรรมการแพทย์แผนจีน	
1	อาจารย์บุญญาภา โขมิโลกุล
คณะนิติศาสตร์	
2	อาจารย์ธัญชนก ปัทมานันท์
คณะพยาบาลศาสตร์	
3	พันตรีหญิง ดร.อุบลพรรณ อีระศิลป์
4	อาจารย์ชญาภัช มิ่งขวัญใจ
5	อาจารย์สุพจน์ ดีไทย
คณะเภสัชศาสตร์	
6	อาจารย์วิชชุดา เพชรชู
คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน	
7	อาจารย์มนัสนันท์ ฉัตรเวชศิริ
คณะกายภาพบำบัด	
8	อาจารย์น้ำผึ้ง คุ่มทรัพย์สิริ
9	อาจารย์กวีพงศ์ จตุรงค์สัมฤทธิ์
คณะนิเทศศาสตร์	
10	อาจารย์พิรชา ทองอุไร

ภาพกิจกรรม

ผู้ดำเนินการเสวนา โครงการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอน : อาจารย์มือใหม่สู่อาจารย์มืออาชีพ

อาจารย์ธนาชัย สุนทรอนันตชัย
อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิทยาการโครงการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอน : อาจารย์มือใหม่สู่อาจารย์มืออาชีพ

รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร ฉางทรัพย์
อาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

อาจารย์กฤตวรรณ สาหร่าย
อาจารย์ประจำ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิทยากรโครงการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอน : อาจารย์มือใหม่สู่อาจารย์มืออาชีพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ ทองก้อน
อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ